

Escut del Virrei Amat

Abrera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Plaça Constitució, 1-08630 Abrera.
Emplaçament A l'arxiu de l'actual Ajuntament

Coordenades:

Latitud: 41.51641
Longitud: 1.9018
UTM Est (X): 408364
UTM Nord (Y): 4596668

Classificació

Número de fitxa 08001 - 44
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Commemoriatiu
Observacions protecció: BCIN, Decret del 14/3/1963 n. 571/63, B.O. 30
Data aprovació: dj., 14/03/1963 - 12:00
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Abrera. Pl. Constitució, 1. Abrera
Autoria de la fitxa -ArqueoCat SL- Natàlia Salazar
Data de registre de la fitxa: dj., 15/02/2007 - 01:00

Descripció

A la façana sud de la casa de Can Vilalba, avui desapareguda, hi havia l'escut en pedra del virrei Amat, el qual va ser recuperat i dipositat a l'Arxiu Municipal quan la casa es va enderrocar per ruïna l'any 1982. A l'escut es poden apreciar: el braç, un sorgint d'un núvol i empunyant espasa sobre un mar agitat, escut heràldic dels Amat, i la torre o castell propi dels Castellbell. L'escut dels Junyent era un lleó rampant sense corona que, si ens fixem, ha estat substituït, afegint al seu lloc, a mode de correcció en pedra i posteriorment a la factura de l'escut, un lleó coronat. Aquest fet podria indicar que l'escut originari, el qual segurament devia estar col·locat en inici al castell de Voltrera, es reaprofità a la nova casa que Josep Amat i Junyent, senyor de Voltrera i marquès de Castellbell, va construir al peu del castell sota les indicacions del seu germà Manuel d'Amat i Junyent, virrei del Perú. El lleó sense corona dels Junyent es devia substituir pel lleó coronat quan Manuel d'Amat accedí virregnat del Perú.

Història

Manuel d'Amat i de Junyent (Vacarisses, 1704-7?-Barcelona, 1782) pertanyia a una família nobiliària borbònica. Fill de Josep d'Amat i de Planella, primer marquès de Castellbell, i de Marianna de Junyent, filla del primer marquès de Castellmeià, va estudiar a València i a Barcelona. Es va apuntar a l'ordre militar de Sant Joan de Jerusalem i va viure durant set anys a Malta. Va participar en les campanyes d'Àfrica (1724-27), i en el regne de Nàpols a la batalla de Bitonto (1734). Després de viure a Barcelona i a Mallorca, va ser nomenat governador i president de l'Audiència de Xile (1755-61). El rei Carles III el va designar virrei del Perú i president de l'Audiència de Lima (1761-76). Durant el seu virregnat va modernitzar les defenses militars del Pacífic i va fundar el cos armat de la Mare de Déu de Montserrat. Va promoure l'exploració de l'illa de Pasqua (1770) i les tres expedicions de l'Àguila (1772-5) a Tahití que van reanomenar com illa d'Amat. Des de Lima estant, el 1767, trameté els plànols i els cabals necessaris al seu germà, Josep d'Amat i Junyent, marquès de Castellbell i senyor de Voltrera, per construir la casa de Can Vilalba sota el castell de Voltrera. El 1777, quan el virrei Amat tornà d'Amèrica i, de camí a Montserrat, féu una breu estada a Can Vilalba. La seva vida privada i, especialment, els afers amb la seva amant, l'actriu criolla Micaela Villegas coneguda com «la Perricholi», van inspirar a Pròsper de Merimée l'obra *La Carrosse du Saint-Sacrement* (1829), i a Jacques Offenbach l'òpera "La Périchole" (1868). La tradició diu que les obres d'infraestructura que va encarregar a Lima les va fer per complaure la seva amant. El fill que van tenir, Manuel d'Amat i Villegas, més tard firmaria amb el general San Martín l'emancipació de les colònies d'Espanya. De tornada a Barcelona va fer construir un palau a la Rambla, avui anomenat Palau de la Virreina, i una torre d'estiueig a Gràcia que no s'ha conservat. El palau, d'estil rococó, va ser construït per Josep Ausich i els escultors Carles Grau i Francesc Serra. El 1779 es va casar amb Maria Francesca Fiveller de Clasquerí i de Bru, coneguda popularment com «la virreina». A la mort de Manuel d'Amat, la seva esposa va continuar vivint al palau i li va quedar el seu malnom. L'escriptor Rafael d'Amat de Cortada i de Senjust, baró de Maldà, conegut per la seva obra "Calaix de sastre", era nebot seu.

Bibliografia

BARNADAS, Josep M^a; DURAN, Eulàlia (1970): "Manuel d'Amat i de Junyent", Gran Enciclopèdia Catalana, Vol. 1, Barcelona, pp. 757-758. CATALÀ, Pere (1967): "Castell de Voltrera", dins de *Els castells catalans*, Ed. Rafael Dalmau, pp. 335-340.

